

10 godina

Institut za razvoj
obrazovanja

Predstavljanje TEMPUS projekta: Prema pravednom i transparentnom pristupu visokom obrazovanju u Hrvatskoj (ACCESS)

Fakultet organizacije i informatike Sveučilišta u Zagrebu, Varaždin
Konferencija: Reforma visokog obrazovanja - inventura 2010.
9. travnja 2010.

Ninoslav Šćukanec, izvršni direktor, Institut za razvoj obrazovanja

Financiranje sveučilišta i projekt ACCESS

- **Potreba: osmisliti projekt** koji bi osigurao cjelovit pristup u reformi financiranja hrvatskih sveučilišta i studentskih potpora osiguravajući pravednost u pristupu visokom obrazovanju.
- **Razvoj projektnog prijedloga:** Institut za razvoj obrazovanja (IRO) započeo krajem 2008. godine u suradnji s Ministarstvom znanosti, obrazovanja i športa RH (MZOŠ) i međunarodnim timom stručnjaka
  - Projektni prijedlog prijavljen na natječaj za TEMPUS IV program u travnju 2009. i odobren u listopadu 2009.

Sadržaj

- 1. Ciljevi i očekivani rezultati projekta ACCESS**
- 2. Projektne aktivnosti**
- 3. Važnost projekta**

CILJEVI I OČEKIVANI REZULTATI PROJEKTA ACCESS

Cilj projekta ACCESS

Pridonijeti osiguranju pravednog i transparentnog pristupa visokom obrazovanju (VO) u Hrvatskoj uklanjanjem financijskih prepreka putem:

- prikupljanja potrebnih podataka
- stvaranja kapaciteta za izradu politike financiranja visokog obrazovanja

Podciljevi

1. **Prikupiti podatke** o socio-ekonomskom statusu studenata u Hrvatskoj te o modelima financiranja visokog obrazovanja i studentskih potpora u Hrvatskoj te iz zemalja EU, kako bi se procijenila učinkovitost postojećih politika u Hrvatskoj te kako bi se stvorio temelj za njihova poboljšanja.
2. **Stvoriti *policy* okvir** koji će unaprijediti socijalnu dimenziju i transparentnost financiranja visokog obrazovanja i studentskih potpora u Hrvatskoj te koji može biti pretočen u izmjene i dopune zakona i propisa.
3. Pokrenuti **nova radna mjesta na sveučilištima i Nacionalnu koordinacijsku skupinu** koji će provoditi i pratiti ispunjavanje mjera za pravedan i transparentan pristup visokom obrazovanju.

Očekivani rezultat

- **Konkretan prijedlog novog sustava financiranja visokog obrazovanja i studentskih potpora u Hrvatskoj**
  - ... koji će se temeljiti na dokazivim činjenicama (eng. *evidence-based policy making*)
  - ... koji se može prevesti u konkretne izmjene i dopune zakona i propisa
  - ... koji provode obučeni zaposlenici i koji nadzire Nacionalna koordinacijska skupina

Projektni konzorcij - 64% hrvatskih institucija (14) + 36% institucija iz EU (8)

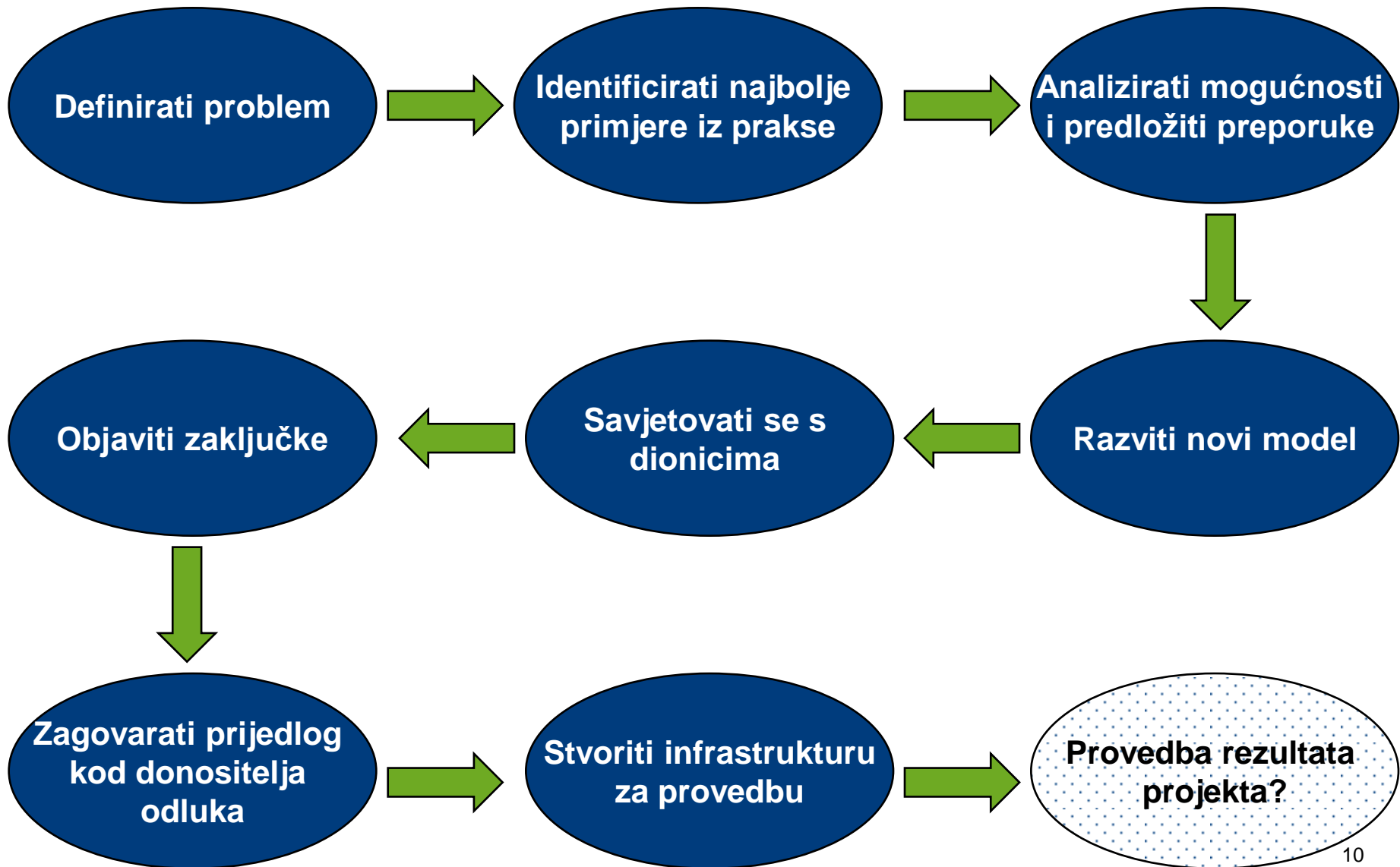
HRVATSKI PARTNERI	Vijeće veleučilišta i visokih škola
Ministarstvo znanosti obrazovanja i športa	Udruga za razvoj visokog školstva <i>Universitas</i>
Sveučilište u Zagrebu	Institut za razvoj obrazovanja
Sveučilište u Splitu	EU - PARTNERI
Sveučilište u Rijeci	Center for Higher Education Policy Studies (CHEPS) – University of Twente (NDL)
Sveučilište u Zadru	Dresden University of Technology (DE)
Sveučilište u Dubrovniku	Corvinus University of Budapest (HU)
Sveučilište Jurja Dobrile u Puli	CSN - Swedish Board for Study Support (SWE)
Hrvatski studentski zbor	Mälardalen University (SWE)
Institut za javne financije	Karl Franzens University of Graz (AU)
Institut za društvena istraživanja – Centar za istraživanje i razvoj obrazovanja	Ministarstvo visokog obrazovanja, znanosti i tehnologije Republike Slovenije (SLO)
Agencija za znanost i visoko obrazovanje	International School for Social and Business Studies, Celje (SLO)

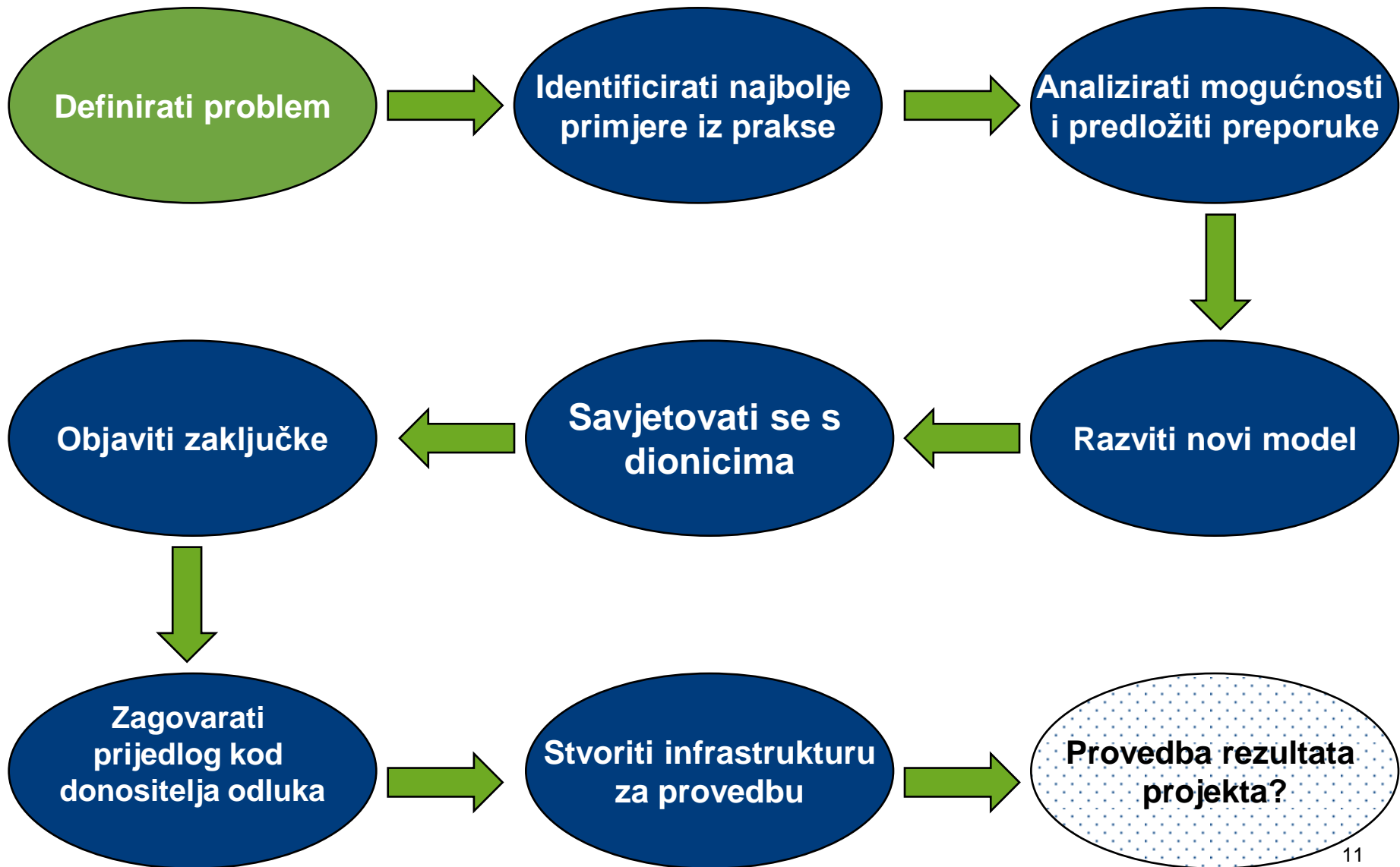
PROJEKTNE AKTIVNOSTI

Opis aktivnosti

Trajanje projekta:

siječanj 2010. – prosinac 2012.

Istraživanje Eurostudent IV

- Europski istraživački projekt (od 2000.) kojim se prikupljaju usporedivi podaci:
  - o pristupu visokom obrazovanju
  - socijalnim i ekonomskim uvjetima studenata za vrijeme njihovog studija
  - mobilnosti studenata u raznim europskim državama
- U posljednjem EUROSTUDENT III (2005. – 2008.) istraživanju sudjelovale su 23 europske zemlje
- Republika Hrvatska će po prvi puta sudjelovati u ovom istraživanju u sklopu EUROSTUDENT IV (2008. – 2011.) projekta u kojem sudjeluje 27 europskih zemalja

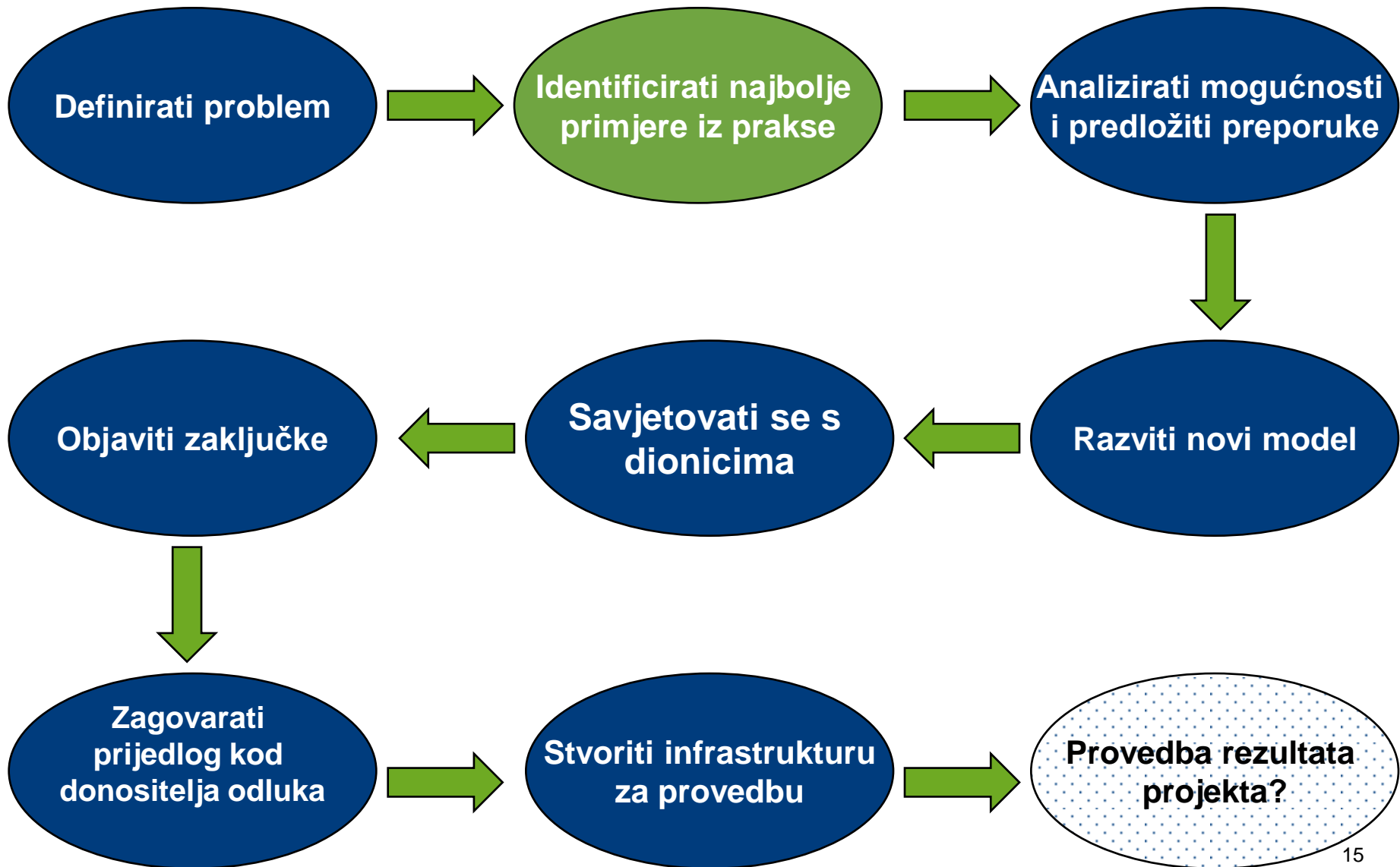
Istraživanje Eurostudent IV

- **CILJNA SKUPINA** hrvatskoga EUROSTUDENT-a:
  - **On-line upitnik** će biti ciljan na redovite i izvanredne studente sveučilišnih i stručnih studija na prve dvije razine visokoga obrazovanja (ISCED 5A i 5B), a koji studiraju na javnim i privatnim visokim učilištima
- **VREMENSKI OKVIR:** Većinu aktivnosti potrebno je provesti u svibnju i lipnju 2010. godine. Očekujemo da bi rad na analizi i izvještavanju mogao trajati do srpnja/kolovoza 2010.
- **Nositelj koordinacije** istraživanja jest **Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa RH**.

Istraživanje Eurostudent IV

Provedeno istraživanje u Hrvatskoj rezultirat će podacima:

- o načinu ulaska studenata prve i druge razine bolonjskih studija u visoko obrazovanje te troškovima istih
- sustavu studentske potpore
- socio-ekonomskom statusu studenata
- stupnju obrazovanja njihovih roditelja/staratelja
- studiranju u inozemstvu
- preprekama vezanima uz tijek i/ili nastavak studija, napuštanju istoga i dr.

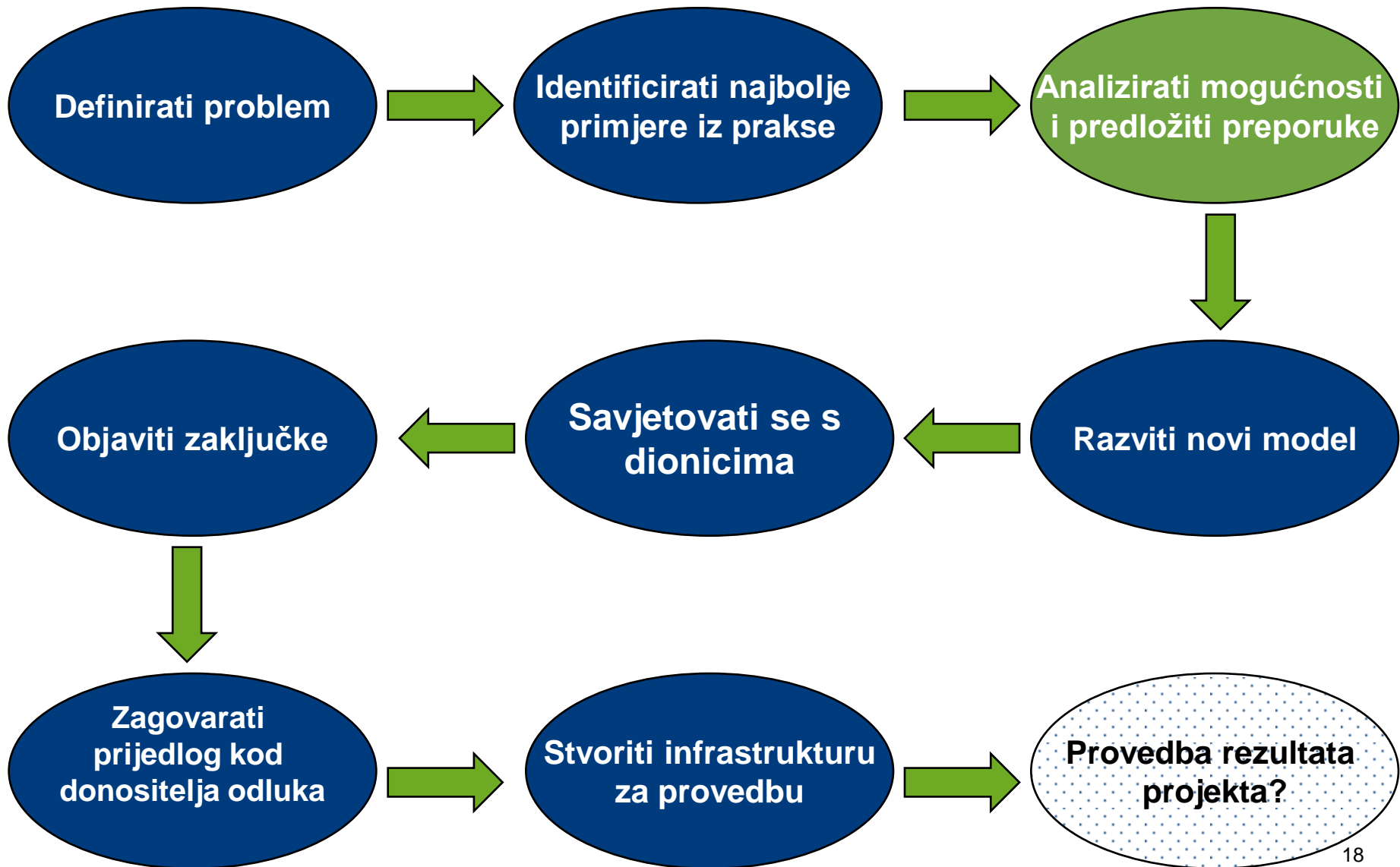
Istraživanja i studije izvedivosti o sustavu financiranja VO i studentskih potpora

Cilj je provesti komparativnu analizu

- **stvarnog kapaciteta** hrvatskih sveučilišta i državnih institucija, i
- **optimalnih kapaciteta** potrebnih za provedbu određenog modela financiranja VO i studentskih potpora (na temelju najbolje prakse iz EU).

Studijski posjeti u EU

- **Cilj:** usporedba sustava financiranja VO i studentskih potpora između 5 zemalja EU uključenih u projekt i Hrvatske.
- **Ciljne skupine:** predstavnici sveučilišta, državnih tijela, Studentskog zbora, istraživačkih instituta i udruga.
- **Lokacije:** Švedska, Mađarska, Austrija, Slovenija i Njemačka.

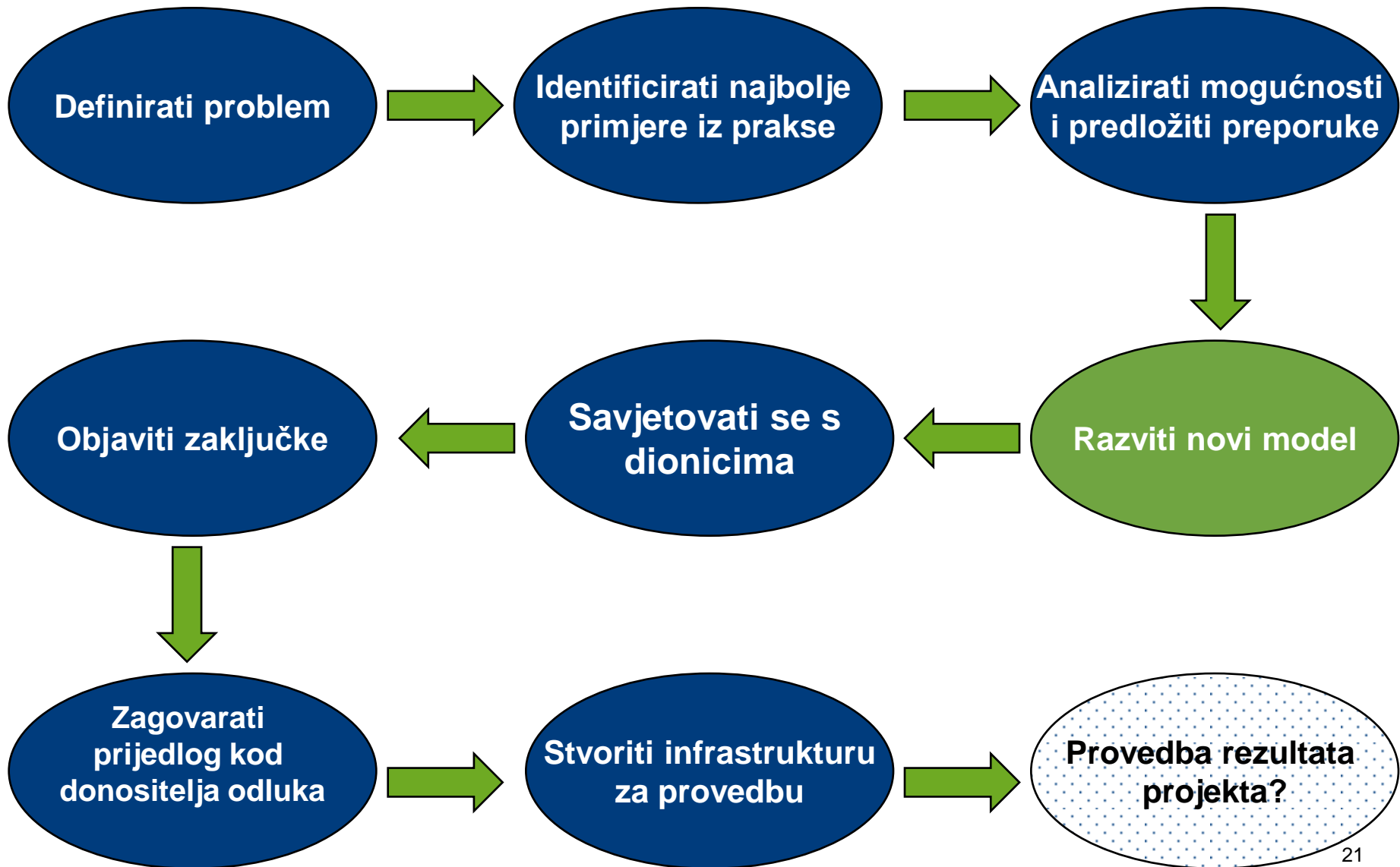

Izrada preporuka od strane stručne skupine

- **Cilj:** Analizirati podatke prikupljene putem istraživanja, pridonijeti procjeni potreba i problema, razmotriti primjenjivost politika EU na hrvatski kontekst te definirati preporuke.
- **Stručna skupina:** skupina od 11 međunarodnih i domaćih stručnjaka.

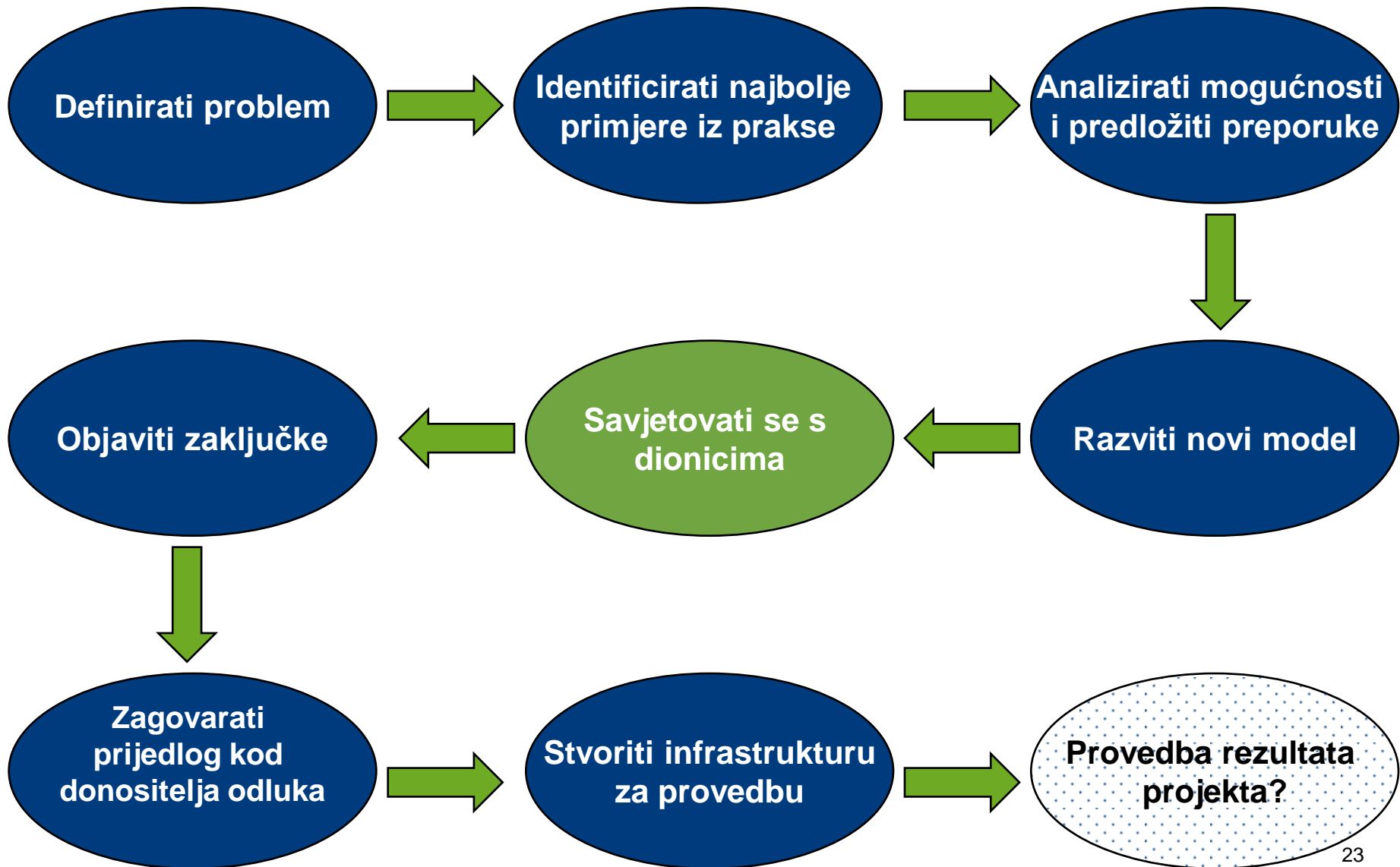
Stručna skupina projekta

	Country	Institution	Name	Function
1	Netherlands	Centre for Higher Education Policy Studies (CHEPS), University of Twente	Jon File	Director: Development & Consultancy
2	Croatia	Institute of Public Finance	Anto Bajo, PhD	Researcher
3	Croatia	Institute for Social Research, Centre for Educational Research and Development	Karin Doolan, PhD	Senior Research Associate
4	Slovenia	International School for Social and Business Studies, Celje	Dušan Lesjak, PhD	Professor
5	Hungary	Corvinus University Budapest, Centre for International Higher Education Studies	József Temesi, PhD	Professor, Executive Director
6	Austria	Karl-Franzens University Graz	Roberta Maierhofer, PhD	Vice Rector for International Relations and Interdisciplinary Co-operation
7	Sweden	CSN - Swedish Board for Study Support	Henrik Strömberg Croné	Consultant
8	Croatia	Institute for the Development of Education	Ninoslav Šćukanec	Executive Director
9	Croatia	Institute for the Development of Education	Thomas Farnell	Programme Manager
10	Croatia	Association for the Development of HE "Universitas"	Vesna Kovač, PhD	President
11	Croatia	Faculty of Political Sciences of the University of Zagreb	Danijela Dolenc	Researcher

Razviti novi model putem projektnih seminara

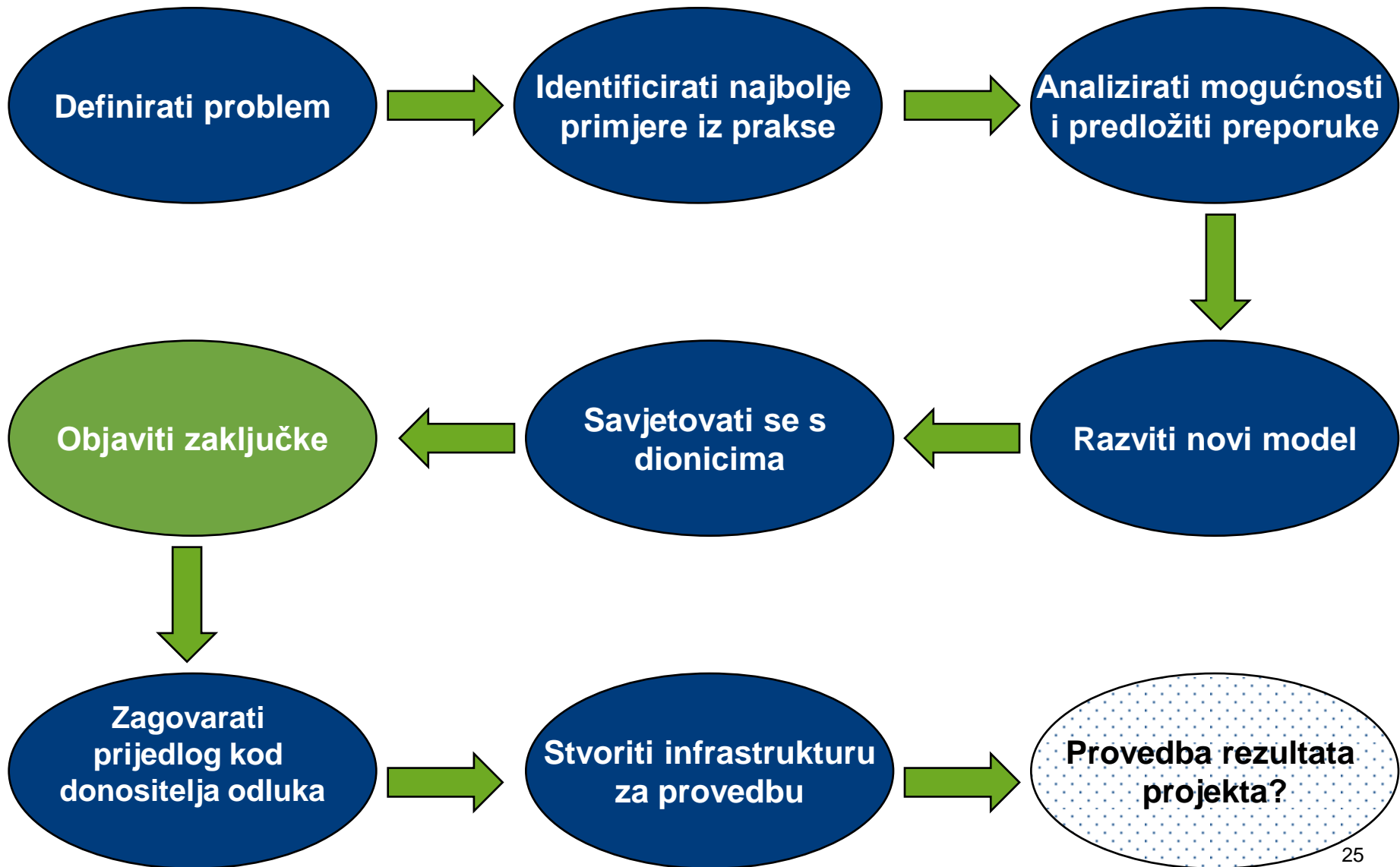
- **Cilj:** predložiti novi *policy* okvir za sustav financiranja VO i studentskih potpora.
- **Ciljne skupine:** donosioci odluka na razini sveučilišta i fakulteta (zajedno s administrativnim osobljem), predstavnici studenata, MZOŠ.
- **Lokacija:** Rijeka

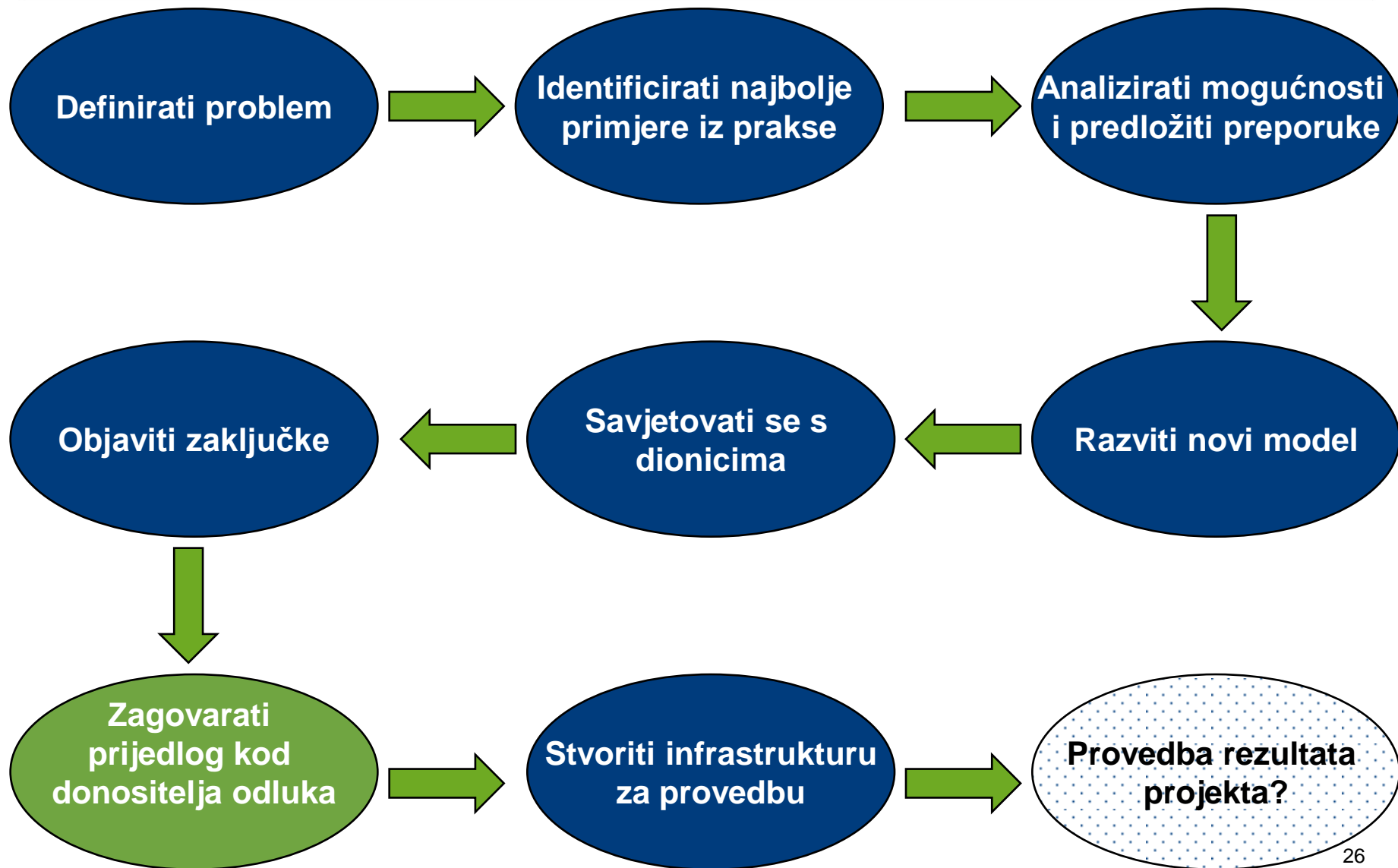

Konzultacije putem projektnih konferencija

- **Cilj:** osigurati legitimnost i visoku kvalitetu predloženih politika.
- **Ciljne skupine:** donosioci odluka na razini sveučilišta i fakulteta, administrativno osoblje na sveučilištima i fakultetima, akademsko osoblje, studenti.
- **Mjesto održavanja:** Zagreb, Split, Rijeka

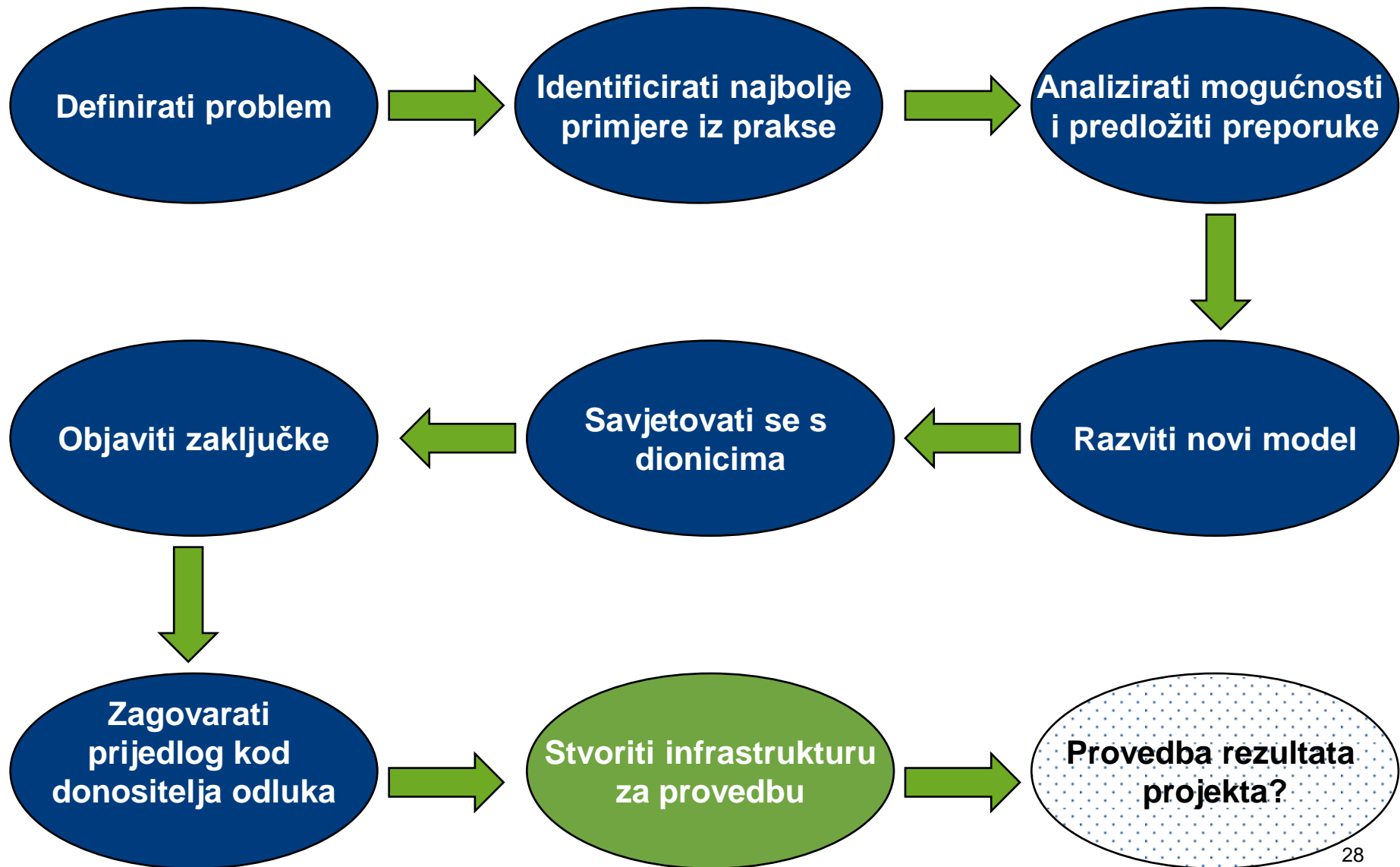

Zagovaranje i održivost projekta

Upravni odbor projekta: zastupa interese svih hrvatskih dionika i donosi glavne odluke za vrijeme trajanja projekta, a sastoji se od:

- 1 prorektor po sveučilištu (HR)
  - 2 predstavnika Vijeća veleučilišta i visokih škola (predsjednik + 1)
  - Predsjednik Hrvatskog studentskog zbora
  - Ravnatelj Uprave za VO, MZOŠ
-
- **Ključno je osigurati sudjelovanje donosioca odluka na razini sveučilišta i MZOŠ-a u projektnim aktivnostima:** studijski posjeti, projektni seminari, konzultacije/konferencije.

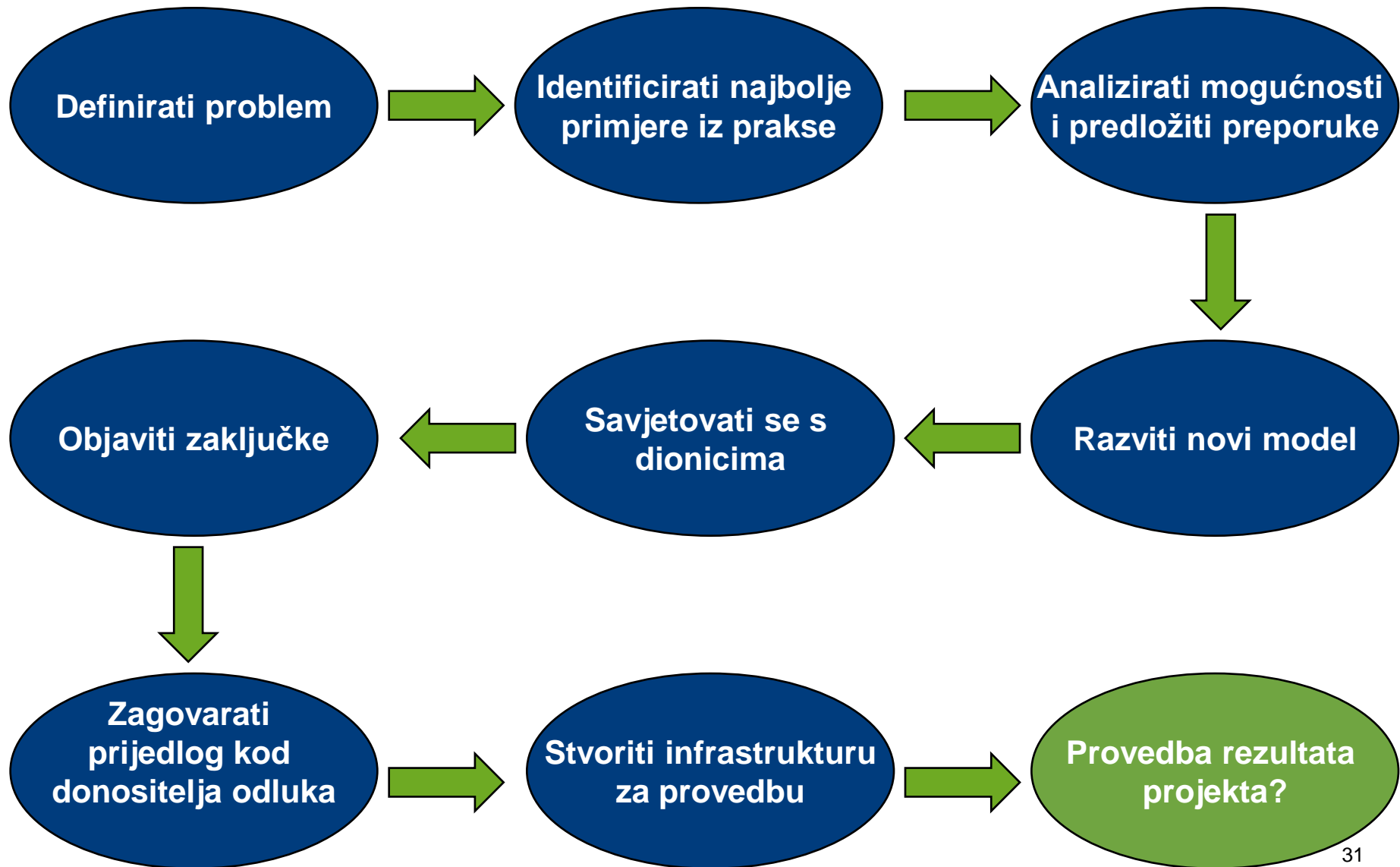

Novi opisi radnih mjesta ili nova radna mjesta i obuka osoblja

- **Cilj:** redefinirani opisi radnih mjesta ili otvaranje novih radnih mjesta i imenovanje osoblja na sveučilištima i državnim tijelima za rad na pitanjima koja se odnose na financiranje VO i studentski standard.

Nacionalna koordinacijska skupina

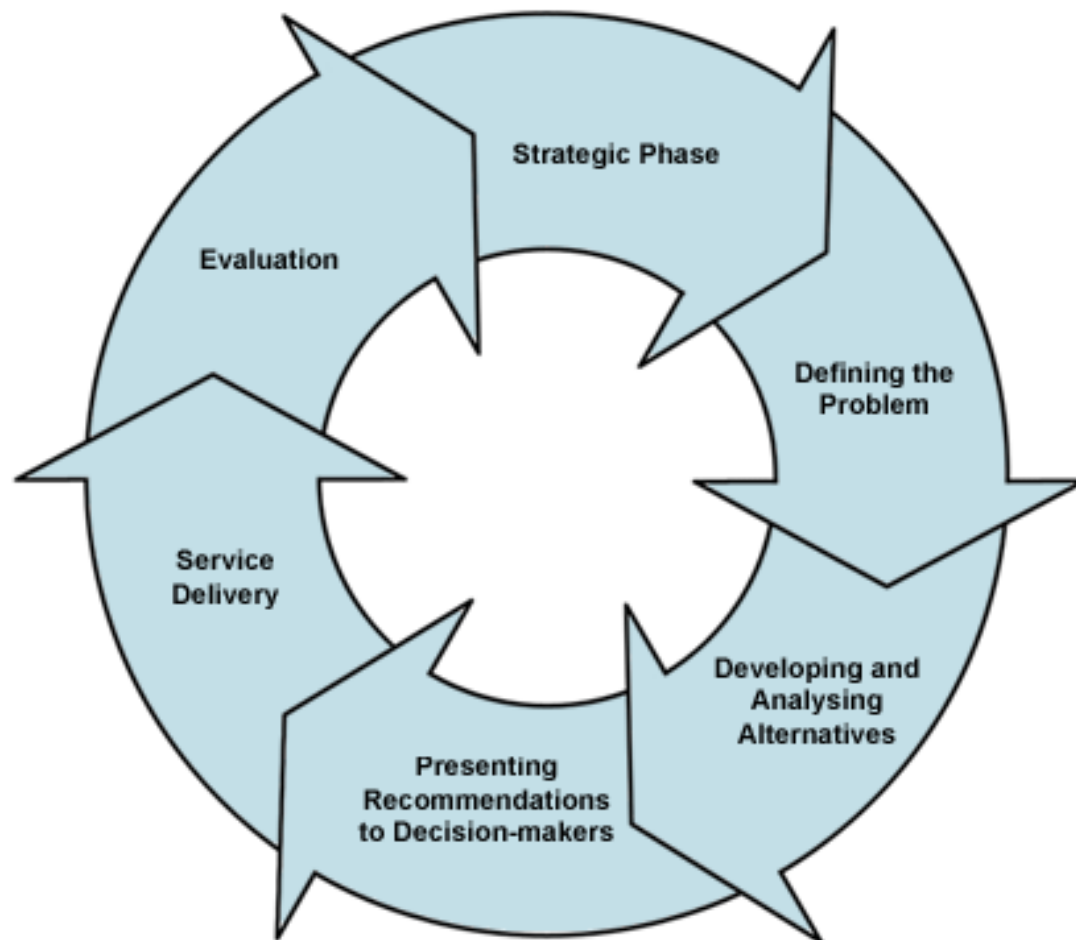
- **Cilj:** neovisno tijelo koje će djelovati kao savjetodavni mehanizam za nacionalne politike o pitanjima vezanima za financiranje VO, studentski standard i osiguranje pravednog pristupa VO
  - aktivno tri godine nakon završetka projekta
- **Članovi:** stručnjaci na području financiranja VO, studentskog standarda i pravednog pristupa VO.
  - Članove u početku imenuje Upravni odbor projekta, a kasnije MZOŠ.

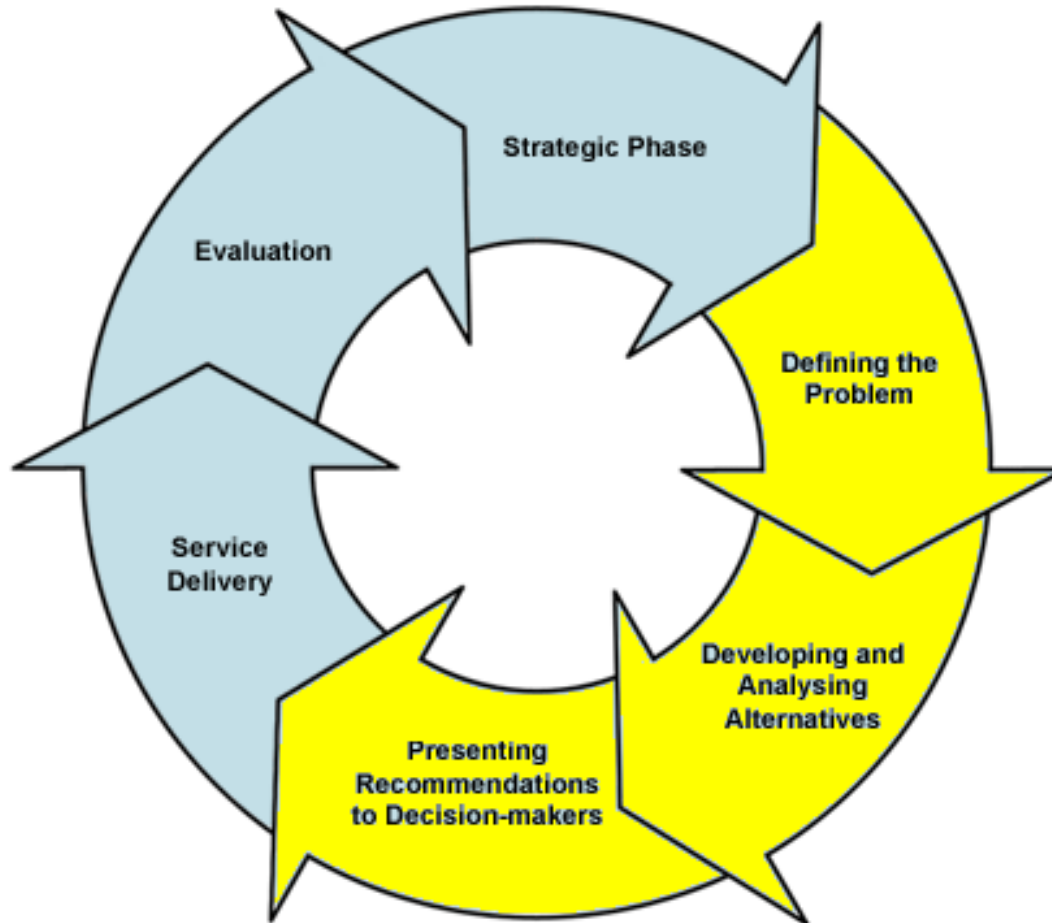
VAŽNOST PROJEKTA

Projekt slijedi *policy* ciklus

izvor:
<http://www.stats.govt.nz/>

Projekt slijedi *policy* ciklus

izvor:
<http://www.stats.govt.nz/>

žuto = aktivnosti
ACCESS-a

Važnost projekta (1)

- Donošenje odluka **temeljeno na prikupljenim podacima i dokazivim činjenicama** (*evidence-based policy making*).
- **Domaća i međunarodna ekspertiza u projektnom konzorciju** – npr. CHEPS-Center for Higher Education Policy Studies, University of Twente.
- **Široki spektar zemalja/modela iz EU** uključenih u projekt
  - od tranzicijskih do visoko razvijenih zemalja
  - zemlje koje imaju i koje nemaju školarine
  - s visokom i niskom razinom studentskih potpora.

Važnost projekta (2)

- **Demokratski pristup** – uključenost široke mreže dionika
  - kao članovi projektnog konzorcija
  - kao sudionici tijekom konzultacija.
- **Pravednost u pristupu VO** – zauzima centralno mjesto u reformi sustava financiranja VO.
- Projekt ima potporu **Ministarstva znanosti, obrazovanja i športa RH** s kojim je razvijen ovaj projektni prijedlog i koji sufinancira projekt.

Institut za razvoj obrazovanja

Preradovićeva 33/I,
10000 Zagreb
Tel: + 385 1 4555 151
Fax: + 385 1 4555 150
Web: www.iro.hr
E-mail: iro@iro.hr